

Dato	Blokkur	5 lbs.
21.07.86	1,40	1,6200
29.09.86	1,50	1,6200
21.10.86	1,50	1,7725
19.01.87	1,60	1,8134
03.02.87	1,70	1,8134
23.03.87	1,75	1,8134
01.07.87	1,85	2,0938

Vøkstur í tíðarskeiðnum	
21.07.86-01.07.87:	
Blokkur	32,1%
5 lbs.	29,2%

Í dag eru prisirnir fyrri bæði tosk og hýsu farnir uppaftur longri upp.

Ynskilið hevði verið at fingið meira burtur úr 5 lbs. í hesum tíðarskeiði, serliga orsakað av dollara-fallinum. Hertil er at viðmerkja, at vit í 1984 striddust við stórar goymslur, ringar solumøguleikar og harða kapping frá t.d. Kanada. Ein av stóru kundum okkara segði frá í janúar 1984, at teir ikki vildu keypa meira tosk úr Føroyum. Tað eydnaðist okkum kortini í februar/mars sama ár at gera ein sáttmála fyrri 12 mánaðir (langtíðarsáttmáli) til ein, eftir okkara metan, góðan pris. Dollarin fór upp frá 8,- kr. til 12,40 kr. (í mars 1985). Hetta varð fyrri okkum ein sera góð avtala, sum sami kundi ferð eftir ferð vildi hava broytta. Hetta gingu vit ikki við til. Kundin uppfyllti sínar skyldur 100%. Úrslitið varð, at vit gjørdur ein nýggjan 12 mánaða sáttmála við sama kunda frá 1. juli 1986 til 1. juli 1987. Í byrjanini var sáttmálin góður, men dollarin fór at fella, so ein partur av tí, vit óvantað høvdu fingið inn árið fyrri, fór út aftur í tíðarskeiðnum juli 1986/ juli 1987. Hetta er tað, sum kann henda. Ein og hvør kann vera eftirklókur, men tað hevur ongantíð verið hildið at vera nakað kynstur. Min metan er framvegis, at tað var rætt at varðveita

henda kundan, og at gjørdur vit ikki tað, so var onkur annar (Kanada t.d.) farin av stað við honum.

Flakavirkni í Nólsoy

Atli Dam visir á, at «tað ótíðarhóskandi flakavirkni í Nólsoy gav yvirskot upp á 1,2 milliónir tað árið, landskassin rak virkið», o.s.fr. Nú kenni eg av góðum grundum litið til hetta, men eg havi sæð roknskapartól fyrri tvey tíðarskeið, nevniliga mai/ desember 1985 og janúar/ oktober 1986, ialt 18 mánaðir. Roknskapurin visir í hesum tíðarskeiði eitt yvirskot upp á 1,1 mió. kr. **áðrenn** rentur og avdráttir. Hóast eg meti rakstrarúrslitið fyrri virkið at vera vanligt ella kanska gott við einum skiftisavlopi upp á 1,93 kr./kg og 2,60 kr./kg fyrri ávikavist teir 8 mánaðirnar í 1985 og teir 10 mánaðirnar í 1986, so eru upplýsingarnar, sum Atli Dam gevur um rakstur, misvisandi ella í minsta lagi einkisigandi. Ein og hvør kann rokna út, at um landskassin skuldi góðið fullar rentur og avdráttir av fæstum lánun í virkinum, so vildi úrslitið verið eitt heilt annað.

Kongafiskaflokk til USA

Viðvikjandi kongafiski á vári 1986, so er tað eingin loyna, at marknaðurin var sera vánaligur. Vit høvdu stórar goymslur. Kongafiskur er feitur og heldur sær tí illa. Vit ráddu virkjunum til at framleiða til USA, hóast prisirnir vóru vánaligir fyrri ta vóru, sum virkini vóru før fyrri at framleiða.

Tað er reingjan av veruleikanum, tá Atli Dam sigur, at hetta vildi kostað stuðulgrunninum 45 mió. kr. Hetta vóru eisini fyríbils ráð. Okkurt virki var ført fyrri at fram-

leiða ta røttu vørana til góðan pris, og fleiri fingur keypt maskinur beinanvegin og komu sostatt í gongd við tí prisrøttu framleiðsluni. Samstundis hendi tað, at goymslan varð seld, marknaðarviðurskiftini batnaðu, og nýggir marknaðir vóru funnir. Tað er misvisandi og ábyrgdarleyst av Atla Dam at insinuera okkara skuld í einum møguligum kostnaði fyrri stuðulgrunnin upp á 45 mió. kr. Hetta samsvarar ikki við veruleikan.

Undantaksloyvi til Tveroyrar Flakavirki

Viðari sigur Atli Dam, at omanfyrri nevnda «gjørdi slíkan vørr, at starvsnevnd og umboðsnevnd Fiskasolunnar ímóti atkvøðu stjórans, gövu Tveroyrar Flakavirki undantaksloyvi» o.s.fr. Eg veit ikki, hvaðan Atli Dam hevur sínar upplýsingar,

men hetta er beinleiðis ósatt. Tveroyrar Flakavirki sòkti um undantaksloyvi til selja kongafisk sjálvir og eftir tilmæli frá stjóranum, varð hetta givið í juni 1986 og árið út. Við árslok sòkti Tveroyrar Flakavirki aftur um undantaksloyvi, og eisini hesa ferð varð tað givið fyrri alt 1987, og eisini uttan himpr góðtikið av undirritaða.

Avrokningarprisir frá Íslendingum fyrri kongafisk

Atli Dam nevnr, eins og nevnt varð á fiskivinnutíðingum, «at íslendingar fáa 1 kr./kg meira í avrokningarprisi fyrri kongafisk hesa tíð». Td er bara partvis rætt. Avgerandi er, at íslendingar selja kongafisk til sama pris, somu lond og somu kundar, sum vit. Tað ber væl til at geva 1 kr./kg meir fyrri rávørna, so verður bert tilsvarendi minni til flaka-

virkið. Men hetta ger ráfiskagrunnurin ikki. Hetta veit Atli Dam, ella hann átti at vitað tað.

Slógvgøla?

Her sleingi Atli Dam aftur um seg við tølum frá einum halli upp á 10 oyru/kg fyrri toskaslógv frá Føroya Fiskasølu og 30 oyru í vinningi fyrri slógv, sum Tveroyrar Flakavirki sigur seg at hava gjørt sáttmála um. Atli Dam veit væl, at veruleikin er ein heilt annar.

Um Atli Dam sammetir onkran sesongpris fyrri t.d. kongafiskaslógv hjá okkum við annan sesongpris ella miðalpris fyrri toskaslógv frá Tveroyrar Flakavirki, veit eg av góðum grundum ikki, men okkara lægsti avrokningarprisur fyrri minkafóður (tosk) var í mars í ár 0,34 kr./kg. Í hesum tíðarskeiði roknaði ráfiskagrunnurin við einum framleiðslukostnaði upp á 20 oyru/kg, og gevur hetta netto til virkið 14 oyru/kg. Minkafóðurprisirnir foru nogv niður í februar í ár. Vit mettu okkara miðalpris fyrri árið, CIF Danmark, fyrri toskaslógv at bliva 83 oyru/kg mótvegis 1,13 kr. í 1986. Hetta átti at givið ein miðalavrokningarpris upp á umleið 58 oyru/kg til virkið. Síðan 1. august er støðan batnað nakað, um ikki nóg mikið.

Síðan roynir Atli Dam at seta Føroya Fiskasølu í ringt ljós við øðrum ósannindum, sum ganga út uppá, at Føroya Fiskasøla skal hava noktað øðrum limi at avskipa 300 tons fyrri at fylla eitt skip, sum lastaði 1.000 tons, og sum skuldi flyta 700 tons fyrri Tveroyrar Flakavirki.

Eingin í Føroya Fiskasølu veitum, at naker annar limur hevur søkt um loyvi til at flyta út um-

røddu 300 tons saman við Tveroyrar Flakavirki. Samanhangið er eitt heilt annað, og tað veit Atli Dam eisini:

1. Tveroyrar Flakavirki hevur ikki biðið um og ei heldur fingið undantaksloyvi til útflytan av minkafóðri.

2. Føroya Fiskasøla hevur í 1987 selt 50-60.000 tons av minkafóðri til Danmark, Noreg og Finnland — eisini slógvið frá Tveroyrar Flakavirki.

3) Hóast hetta brýtur Tveroyrar Flakavirki ta avtalu, sum Føroya Fiskasøla hevur gjørt — teirra vegna — við Finnland og ger sjálvst eina avtalu um slógvið til finska fyrirøktu uttan at hava biðið Føroya Fiskasølu um loyvi til hetta, soleiðis sum reglurnar fyrseta.

4) Tá hetta hendir við Tveroyrar Flakavirki, ger kundi okkara í Finnlandi greitt, at hetta er sáttmálabrot, og at bátur við slógvi frá Føroya Fiskasølu ikki verður útløssaður, um slógv frá Tveroyrar Flakavirki til omanfyrri umtalaða keypara er við í skipinum. Tað eru sostatt finnlendingar og ikki Føroya Fiskasøla, sum Atli Dam sigur, ið forða fyrri avskiping frá Tveroyrar Flakavirki saman við vøru frá Føroya Fiskasølu. Grundin fyrri hesum er, at keyparin hjá Tveroyrar Flakavirki er sáttmálabundin við Føroya Fiskasølu igjøgnum samtøkuna í Finnlandi, sum Føroya Fiskasølu hevur gjørt avtalu við.

5) Nú tekur ein trupulleiki seg upp hjá Tveroyrar Flakavirki. Fyrri at fáa ein skilagóðan pris til Finnlands, mugu 1.000

Framhald á síðu 13

